

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/172102,80-rocznica-bohaterskiej-smierci-jozefy-machay-mikowej.html>
26.04.2024, 21:24

80. rocznicą bohaterskiej śmierci Józefy Machay-Mikowej

13 i 14 października 2022 r. na terenie kościoła i klasztoru norbertanek w Krakowie oraz na cmentarzu Salwatorskim odbyły się uroczystości związane z 80. rocznicą bohaterskiej śmierci Józefy Machay-Mikowej.

Młodsza siostra ks. Ferdynanda Machaya była zasłużoną działaczką społeczną i tak jak jej brat, bojowniczką o polskość Orawy. W okresie międzywojennym została odznaczona Orderem Odrodzenia Polski i Krzyżem Niepodległości. W czasie II wojny światowej służyła jako oficer łącznikowy, a następnie kwatermistrz Obszaru Południowego Tajnej Organizacji Wojskowej, a później Związku Walki Zbrojnej. Aresztowana przez Niemców w maju 1941 r., więziona m.in. na Montelupich i w zakopiańskiej siedzibie gestapo „Palace”, mimo tortur, nikogo nie wydała. Wycieńczona zmarła 14 października 1942 r.

14 października 2022 r. odprawiono uroczystą mszę świętą w krakowskim kościele św. Augustyna i św. Jana Chrzciciela na Salwatorze. Po nabożeństwie u norbertanek zebrani przeszli na cmentarz Salwatorski. Przy grobie Józefy Machay-Mikowej wspomniano jej zasługi dla niepodległości, niezłomnych charakter i głęboką wiarę. Odczytany został Apel Poległych, a kompania honorowa z 6. Brygady Powietrznodesantowej oddała salwę honorową. Na koniec delegacje złożyły kwiaty. Uroczystości zorganizował samorząd Lipnicy Wielkiej na Orawie pod przewodnictwem wójta Mateusza Lichosyta. Krakowski #IPN, który reprezentował zastępca dyrektora oddziału dr Michał Wenklar, objął je patronatem.

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot.

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot.

Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Uroczystości w 80. rocznicę śmierci Józefy Machay-Mikowej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)